„Hramota"

…owie, w 1863 roku.
…ydora Kopernickiego,
…rwcu 1913 r. (L. 86/I).
…giellońskiej w Krakowie
… z Berezowskich Izydo-
…nicką.–

Грамота

Сельскому народу

Разомъ съ Польщею и Литвою пиднявшись противъ Московского пановання, щобъ добуты вичну свободу и щаслыву долю цилой нашой краины, заявляемъ передъ Богомъ, цилымъ свитомъ и народомъ, що другого щастія не жадаемъ для дорогой нашой краины и не вышукуемъ его инде вильше якъ тильки въ воли, свободи, ривности и щастіи всихъ мирянъ, якогобъ воны виры и стану не булы.— Я жадаючи найбильше щастія сельского люду на вични часы постановляемъ:

а, Сельскій людъ въ селахъ и хуторахъ паньскихъ и казіонныхъ, однодворци, чиншовныки, и такъ дальше, видъ сього дня вольни, свободни и ривни въ правахъ другымъ обывателямъ краины.—

б. Можуть и мають право переходыты зъ мисьця на мисьце до сподобу, и нихто имъ въ тому перешкожаты не буде.—

в, Можуть и мають право учитысь во всякихъ школахъ и бутывъ краіовой служби нарівни зъ другыми обывателями краины.—

г, Разомъ съ другыми мають право выбераты зъ помежъ себе выборныхъ до судивъ, радъ и урядивъ сельськихъ, повитовыхъ, земськихъ и найвыщихъ народныхъ.

д, Будуть судытысь и правытысь нарівни зъ другыми, тильки своими судами и властямы, зложенными зъ выборныхъ, маючихъ стерегты святой справедлывости, законивъ и безпечности особъ и добутквъ кожного.—

е, Податки народни, земськи повинности и людей до народного війська будуть даваты тилько за постановою и дозволеніемъ найвыщой краіовой рады, зложеной зъ выборныхъ видъ цилой краины.—

ж, Земли орни, сыножати и садыбы паньски и казіонни, котори за чиншъ або за видробитки, або на выкупъ держалы селяне, будуть видъ сього дня на вични часы власностею кожного хозяина безъ жадной за нихъ платы.— Дидычи за ци ихъ земли будуть маты плату зъ народнього скарбу.—

з, О надили землею сельскихъ людей, котори доси еі не малы, якъ будныки, бобыли, халупныки, двирски люде, і. т. д. постановыть въ слушнымъ часи найвыща краіова Рада.—

и, Однодворци и чиншова шляхта будуть маты на вичну власнисть нарівни зъ селянамы земли садыбной и грунтовой зъ земель паньскихъ, де буде еі доволи за плату зъ народнього скарбу, або зъ коронныхъ земель

і, Сельскимъ священныкамъ православнымъ опричъ церковной земли, назначаемъ плату грішмы, щобъ тыльки не потребовалы воны видъ люду платы за духовны послугы, а скільки прійдеться платыты всякому священныкови, скаже найвыща краіова Рада.—

к, Окроме всього сказанного, кожному хто підійметься оружно зъ нами противу московського панованья, або здоровъ выйде, або зостанеться раненымъ, надиляють найменшъ шість мургівъ земли и садыбу, въ земляхъ коронныхъ, або досмертную плату зъ народнього скарбу.—

л, Сельскому людови надаючи выще проказани права вольности, обывательской ривности и всихъ передъ кожнымъ и земськой власности, ручаемъ и вично обицяемъ свободу правъ, виры якой хто прыдержуеться и ужыванія своей мовы въ школахъ, судахъ и другихъ земськихъ росправахъ.—

Все выще пысане, оглашаючи сельскому людови Подоля, Волыня и Украины, захованье и оборону правъ, наданыхъ цею грамотою, прысягаемъ передъ народомъ, цилымъ свитомъ и Всемогущимъ Богомъ.— Въ Господне попеченіе виддаючи долю народа, которому вичного добра жадаемъ, цю грамоту виддаемъ до Волостной управы, на кожну волость.—

Тымчасова Народня Старшына.—

„Złota
drukowana w Ki
egzemplarz Sz
ofiarowany w Cz
Bibliotece Ja
przez p. Mary
rowę Kopć